Ե. 6595 1891 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 5 ՐԷՆԶՇԷՆՊԻՀ 32 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 17 ԲԷՆԶՇԷՆՊԻՀ Ե. 6595

10 ԿՈՊ.

Մանցուսաքի Էվրեան

10 ԿՈՊ.

مطبعه وادارەخانەسی
استانبولده کوركجی خانده آلتی قاده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازەلر.

منظور افكار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قره‌بت یانوسیان

Խանանպելտա, Քիւրքճիւ խանընտա,
այթ գանտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրօլու
մաղազալար.

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ԳԻՆԸ

Եւրոպայի համար տարեկան 7 ֆր.
Արևելքի համար » » 6 »
Ռուսիոյ ու Ամերիկայի համար տարի մը 6 ռուբլի

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ԳԻՆԸ

Տարեկան 1 Ստամբուլ 100 գրուշ
Գաւառաց համար տարեկան 120 գրուշ
Արտասահման տարեկան 150 գրուշ
Ամսական 15 գրուշ
Մէկ թիւն 1 գրուշ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղ. Ժողով, տիւն սապահ Գալաթատա Ս. Պատրիարք հաղորդեն թաղթը բրեասէթինտէ ագտը իճթիմա իթմիշտիր։

Պէյօղլու քիլիսէ, ագարաթ վէ մէքթէբլիքլէրին սուբէթի իտարէսի հագդընտա, Թաղային Ցանձնաժողով Անդամապետի Սուրեան էֆէնտի հազրէթլէրի թարաֆընտան գալէմէ ալընան պիր լայիհա, մէհլիսէ թագտիմ օլունարագ, Քաղ. Ժողով, Պէյօղլու քիլիսէսինին չիմտիեէ գատար ճարի Ալան սուբէթի իտարէսինին տէվամընա գարար վէրիլմէսինին կէլէճէք իճթիմատէ թէգվիգ լայիհէսի կէլէճէք իճթիմատէ թէգվիգ իթմէք իւզրէ, Թաղային Ցանձնաժողով ազալարընը մէէմուրիէթլէրինտէ իպգա իթմիշ տիր։

Էգնատեան կարապետ էֆէնտի Պէօեիքտէրէ, եէնի քէօյ վէ Սիմէնեա թաղլարը թարաֆընտան երեսփոխան ինթիխապ օլունմուշ օլուպ, Քաղ. Ժողով դէպուտ ինթիխապը մէշրուութէթինի թատաէրգ իթմիշ տիր։

Ազգային Մատենադարանը (էրթիսպանէյի միլլի) թէնթիգ վէ թէվհանէյի իշին Ուսում. Խորհուրդուն նէզարէթի թահրիրընտա պիր գոմիսիոն թէշքիլ իտէրէք, Արժ. Մկրեան Տէր-Հայր իլէ Ճընտրգլեան Գանանիկ վէ Տէ-միրճիպաշեան եղիա էֆ. լէրի ադա վէ Աղարէկեան Մարկոս էֆ.-ի Գրագետ նասպ իթմիշ տիր։

Մէճլիս հիւքիւմէթի Սէնիէէէ արզ օլունանագ պաղը թաշրա մէսէլէլէրինին միւզաքէրաթը իլէ մէշղուլ օլմուշ տուր։

Տնտես. Խորհուրդ տիւն Գալաթատա պիլիճթիմա, Բաթրիգխանէ սանտըղընին 91-92 տէնէրլերի պիւտճէսինին թէտգիգինի իքմալ իթմիշ վէ պա բաբօրթա Քաղ. Ժողովա արզ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

Պէյօղլու Թաղային Ցանձնաժողովուն իպգասը իշին Քաղ. Ժողովա պէեանը մէմուրիէթ իտէրէք, մահէլլի մէզքիր իտարէսի իշին գալէմէ ալընան լաեիհանընն Տնտես. Խորհուրդա տախի թէտգիգ վէ պէեանը ըէյ իտիմէսի խնամատարունը Քաղ. Ժողովանա թալեպ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

Քասաբա սէֆարէթխանէսի թէրճէմանլարընտան Նէվրուզ Աբէթիկ էֆ. ախան Գալաթա Խորհրդարանընա կիտէրէք, Ս. Պատրիարք Հայր վէ Նուրեան էֆ. հայարաթը իլէ միւրաճաթտա պուլունմուշ տուր։

ՏՕԽԵԼԻՆԵԷ

Տէվլէթի Ալիէէ իլէ Ռուսիա վէ Իթալեա տէվլէթլէրի պէյնինտէ ագտարընան թիճարէթ ահոնամէլէրինին խիթամը միւտէթինէ մէպնի, թէճարիտի զըմնընտա Խարիճիէ միւսթէշարը Աբթին բաշա հազր. նին թահրը բրեասէթինտէ թէճէմմիւ իտէն գոմիսիոն, ագտը իճթիմա վէ տէվամը միւզաքէրաթ իթմէքտէ տիր։

Թիւրքիա վէ Իթալեա տէվլէթլերի թիճարէթ ահոնամէլէրինճէ միւխթէլէֆունֆիհ օլան մէվատա թարաֆէյն մէէմուրլարընտան միւրէքքէպ գոմիսիոնճա միւզաքէրէ օլունմուշ, վէ նէթիճէյի մինզաքերաթը հավի մազպաթա թանզիմ օլունմուշ տուր։

Ալաֆրանգա յունվարքն 15-ինտէ վէ նէտնէք չէհրինտէ ինիգատ իտէճէք օլան գոնկրէ հագդընտա, Սրհհիեէ իտարէսինճէ թէճիի գելընան միւզաքէրաթ իւզէրինէ, իտարէյի մէզքիւրէնին Օսմանը պանգանընտա մէվճուտ օլան իհթիեաթ ագչէսինին պիր գըսմը, Գըրմըզը տէնիզ վէ Պահրը Սէֆիտ գարանթինա վէ թէհֆիզուլհանէլէրինին իսլահընա, վէ սրհհիեէ մէէմուրլարընընը թէզեիտի մաաշլարընա սարֆ օլունմագ իւզրէ պիր գարար իթթիխազ գելընմշ տուր։

Հասրյաթը Տարիւլանէգլէնին ինչանընա թախսիս գելընմշ օլան էշեանընն ֆիրուխթընտան հասել օլան մէպալիղ, 3,500 լիրաէա պալիղ օլուպ, հալ պուքի Տարիւբաճէզ պինասը 30,000 լիրա մաասրաֆ իխթիեարը իլէ վիճուտատ կէլէճէկինտէն, մէզքիւր պինանընդ ինչասը վէսաեիթի իլէ, էմրի իտարէյի էնպէքընը իսթիհսալ իթմէք իւզրէ, եագընտա պիր գոմիսիոն թէշքէքքիւլ իտէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

Էկին գազասը միւլհագաթընտան Խասսա գարիեէսի եալլասընընը, խասսա տէրէսինտէ ալթուն վէ կիւմիւշ մատէնի զուհուր իշլէտիկի, վէ եալլանընը տիկէր ճիհէթինտէ պիր քէսմիւր մատէնի քէշֆ օլունտուղու, վէ պաղը էճնէպիլէր թարաֆընտան մէզքիւր մատէնլէրտէն պիր բարչա նիւմունէ ալընարագ լիէճիւթթահսիլ էվրաքաեա կէօնտէրիլտիկի, վէ մէզքիւր մատէն իշին պաղը թարաֆտան իմթիեազ թալեպ օլունմագ իւզրէ պուլունտուղու իշիտիլմիշ տիր։

Միւթէվէֆֆա Ռիսթով բաշանընն եէրինէ թօրճու մուալիմ թայեին գելընընը, ախիրէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան Ալմանեա ասքէրի զապըթանընտան պարսն Սթէֆէն բաշա, թիֆօ խասթալընընտան էվվէլքի կիճէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Ամէչարիէյ Ալմանեա իմբերալ ասքէրիէսինին էն զէքիլերինտէն օլտուղունտան, խասթալընը միւտէթճէ իմբերաթոր հազր. ինէ թէլեգրաֆլա հէր կիւն մալիւմաթ վերիլմիշ տիր։

Գատրքէօյ շիրքէթի թէնվիրիէսինին իխրաճ իթմէք իսթէտիկի թահվիլաթ մըգտարը, Շէհր Էմանէթի մէճլիսինճէ հատտէն զիեատե կէօսթերիլմէքլէ. Մ. Գարճիլի իսէ շու ըէյին աքսինի իլթիզամ իթմէքտէ պուլունտուղունտան, իշպու իսթիլաֆ պէրթարաֆ օլտուղտան սոնրա պօրուլարընը վաղընա պաշլանանագ տըր։

Օրթաքէօյ պէյլիք ֆրունտանտա թապլաքենտրըգ իթմէքտէ իքէն ազինմէթի միրիեէսի զուհուր իթտիկինտէն տօլաեը, պիր սէնէ միւտատէթլէ հապս ճէզասընա մահքիւմէն մահպուսէ պէնտուկան Ստեփանը թախլիկէյի տէպիլի մէրգուճունը զէվճէսի թէֆրաքընտան իսթիտա օլունմուշ, վէ մահքիւմիւն զէվճէսէ իլէ 3 նէֆէր երքէք վէ գըզ քիտշիք ջօճուգլարը պիքէս վէ ֆագիր վէ մէրհանմէթի Սէնիեէեէ շատան պիր հալտէ պուլունտուղլարը, վէ մէրգուճ Ստեփանը շիմտիեէ գատար սիւրան միւտատէթի ճէզաեիեէսինի մա զիեատէթին իքմալ իթմիշ օլտուղու անլաշըլարագ, պիվը Ալիեէ մաղհարիեէթի խզմէտուսունա իրատէեի Շահանէ չէրէֆտուտուր պուլրուլմուշ տուր։

Պիր միւտատէթտէն պէրու Սամսունտա եաբտըրըլմագտա օլան տէմիր իսքէլէնին ամէլիեաթը իլէ իսթիւնինին տէօշէմէսի քեամիլէն խիթամ պուլարագ իւզէրինէ տէօշէնէճէք չըմէնտրֆէր խաթթլարը իլէ թէֆէրրուաթընը ինշաաթընա միւպաշէրէթ օլունմուշ տուր։

Ալմանեա բօսթանէսինտէն 12,000 մարդ սըրգաթ խաէրէք սավաշմուշ զլան մէէմուր զանը իլէ, կէչէն կիւն Պէյօղլու զապըթասը թարաֆընտան Ր. տը Միւլէն հագդընտա իճրա գելընան թահգիգաթ նէթիճէսինագ, արանընան խըրսըզ միւմալէյհ օլմատընը անլաշըլմաղա, տերհալ Սրանիա գոնսօլաթօսունա թէսլիմ օլունարագ, օրատան տախի սալը վէրիլմիշ տիր։

Իւչ այտան պէրու միւհագաթը վիլայէթի տէվրատ պուլունան, էրզրում վալիսի Հասան խայրի բաշա, Պայպուրթ վէ Թէրջան գազալարը մուամէլաթընընը թէտգիգաթընը իքմալ իտէրէք, էրզինկեանա ազիմէթ իթմիշ տիր։

Վալիի միւշարիէյհին էրզինկեանա իլք թէշրիֆինտէ, կինճի օրտուսի Հիւմառուն միւշիրի Զէքի բաշա, օրտու մէրքէզինտէ պուլունամամըշ իսէ տէ, պա Իրատէյի Սէնիեէ Համիտիեէ սիւվարի ալալարընը 40-ա իպլաղ իտէրէք, էրզինկեանա ավտէթ իթմիշ օլտուղունտան, վալինին էրզինկեանա իքինճի տէֆա թէշրիֆինտէ, Զէքի բաշա միւշարիէյհի իսթիգպալէ կիթմիշ վէ թէքրիմաթը իյֆա իթմիշ տիր։

Հասան Խայրի բաշա հազր. Էրզինկեան մէրքէզի իլէ զազալարտա տախի բէք չօղ թէշէպպիւսաթ վէ իճրաաթը նատֆիաեա մուվաֆֆագ օլարագ, էզճիւմէ օղգասը 33 բարաեա սաթըլմագտա օլան էքմէկի 28 բարաեա վէ 2 ղրուշա սաթըլան էթի 60 բարաեա թէնզիլ իտէրէք, թօրճու սիւվարի ասաքիրի Շահանէ հայվանաթը իշին տէրտէսթի միւնագասա պուլունան արբա ֆիեաթընտան 50,000 ղրուշու միւթէճավուզ պիր մէպլաղ թէնզիլ իթմիշ տիր։

Էրզինկեանտան Գուզիչան վէ Քըզի վէ Խընկուզ գազալարընա վէրէրէք օրալարընը տախի թէֆթիշլարընը իճրա իթտիքտէն սոնրա մէզքէզի վիլայէթի ավտէթի մ. գարարերպուլունմուշ իսէ տէ, գրընը խոտէթլէ հիւքիւմէթ օրալարընը գազասան գազալարը պուլունմասը հասէպի իլէ, էրզինկեանտան թ. ըչան թարլգի իլէ պուա գիւնլերտէ տօղրուճա էրզրում միւվասէլէթինէ պէքլէնիլեաք իմիշտիր։

Պէօեիւք Զամբճատա մէրհում Սամի բաշանընն քէօշկիւնտէն տիշն աթէշ զուհուր իտէրէք, եալընըզ մէզքիւր քէօշք եանմըշ տըր։

Մէզքիւր եանկընտան ավտէթ իսէն Շէհր էմանէթի թուլումպասը, եէնիճամի ճավլիսինտէ, արապա իլէ կէչմէքտէ օլան եավէրանը Բասիշանէնտէն պինպաշը Քէնան պէյին արապասընա չարբարագ, արապանընն իքի ճամը գըրըլմըշ վէ թուլումպա տախի եէրէ տիւշիւպ, թուլումպաճըլարտան Բարսեղ իլէ Սարգիս պիլէք վէ տիզ դամբաղընտան մէճբուհ օլմուշտիր։

Հալիմ բաշա հազրէթլէրինին ջօճանընդ էվվէլքի կիւն Պէսիւքտէրէ խաֆէրինտէքի տարտա գօյուն օմիլաթարընը ըրբարա, գօյուճլա պէր պէյ օղասա պուլունան սահաֆանա իշլիպ, զարդու / էլէֆ օլմուշ տուր։

Ռէնչպէր էնստիտունտան Իսալովալը Հալիմ, պարկիրլէ Գումքարուեա կէլմէքտէ իքէն, պարկիր իրդքէրէք Ցակոբ նամընտա պիրիսինէ եիւղիւնտէն ժարարամըշ տըր։

Լօնտրատան Բարիզ գազէթալարընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, գընրակիցա, կօրա Տրիբունին Բարիզ ինկիլիզ սէֆարէթինէ նասպ ու թաեինին թասիգ իթմիշ տիր։

«Թան» զազէթասընա եազըլըրընա կէօրէ, Եունան գրալընընն մախտումուրէնս ժօրժ, պու քէրրէ նէնի պիր չէճաաթ տահա իպրազ իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, շիտատէթլի պիր ֆուրթունա էսնասընաա սանտալա պինմիշ պիր թայիֆէ Բիրէ լիմանընտան կէչմէք իւզրէ իքէն, բիւզիկասընը շիտատէթինտէն սանտալ տէվրիլիպ թայիֆէ տէնիզ տիւշմիշ տիր։ Բրէնս ժօրժ պու մուզուաթը կէօրիւնճէ, հէման տէրհալ գահրէմանանէ պիր սուրէթտէ փէնիզ աթըլըպ, ուզուն մուտտէթ տալիկալարընը շիտատէթիլէ օղրաշարգտան սոնրա նէհաեէթ թայիֆէէի սահիլի սէլամէթէ չըգարմադա մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

Ռաթինա ճան գուրթարան շիրքէթի, բրէնս ժօրժս պու միւնասէպէթլէ պիր գրթա պէօեիւք ալթուն միտալիա վէրմիշ տիր։

Ալմանեատա քեալին գէբլեց չէհրի պանքէրլերինտէն Ատոլֆ Ալպէր, միւշթէրիլերինին թէվսի իմտիքլերի քեափֆէյի տէբօղիթօ ագչէլերինի իսրաֆ վէ իսթիհլաք իտէրէք ֆիրար իթմիշտիր։ Պու տէբօղիթօլարտան պիրի, եալընըզ 785,000 մարգա պալիղ օլմագտա իմիշ։ պունու միլթէագրպ ըէմէն իլանը իֆլաս իտիլմիշ, վէ մէզքիւր պանգատա միւսթախտէմ օլան ֆիրարինին պիրատէրի թահրը թէվգրֆէ ալընմըշ տըր։

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԵԷ

Քեաֆֆէյի Իթալիան զաղէթալարը, Ռուտինէ գապինէսինին սօն մէսէլէյի մէգհէպիեէ միւզաքէրաթընտա, մազհարը ֆիւթուհաթը թամմէ օլտուղունու թէսլիմ ու իթիրաֆտէ մի թէֆիգունալէյհ տիրլէր։ Քէզա մէզքիւր էվրագը հավատիա, թէէմինաթ դանունու հագգընտա պէհրուտէ միզաքէրաթլա մէշղուլ օլաճագ եէրտէ, թէքմիլ նազարը տիգգաթլարընը մէմլէքէթ իչիւն զաեէթ ճալիպի տիգգաթ օլան մէսաեիլի էգ օնօմիգբյեէեէ աթֆ իթմէսինի Մէճլիսի Մէպուսանա նասիհաթ իթմիշ տիր։ Եալընըզ Մ. Ֆրանչէսգօ Գրիսբինին միւբէվիճի էֆքեարը օլան «Ռիֆօրմա» զազէթասընէ պունտան մէմնուն օլմաեընպ 1870աէ Մինկէթթի թարաֆընտան խարիճիեէ նէզարէթինէ իրսալ օլունան միւթէատիտ թէլէկրաֆլարը զիքր իթմէքտէ տիր քի, պու թէլէկրաֆլարտան ք օ զէմանլէր Ամէրիկանըն իթալիա իչիւն տահա զիեատէ հիւրմէթի մանչուրէսի օլտուղու անլաշըլմագտա խոր։ Մէզքիւր զազէթա, Ռուտինի գապինէսինին գ ենթ Դանդքինին նութգուհագգընտա մաթլուպ վէ իթմինանպախշ սուրէթտէ իյզահաթ վիրմէտիկինի իստիա վէ պէհան իտիեօր։

Պիր չօղ կիւնլէրտէն պէրու Բօմատա միւքէլաճա պազը թաատիլաթ հուսուլէ կէլէճէկի, վէ պու թէպէտտիւլաթ մեհանընտա ատիեէ նէզարէթինէ զիրաաթ նազարը կէչիպ, զնրաաթ նէզարէթի, վէ բասթա վէ թէլէկրաֆ իստարէսի տէ օզ ճէնահ ազալարընտան իբի զաթա թէֆվիզ իտիլէճէկի վէ նիհայէթ Մ. տը ճիօլիթթինին մալիեէ նէզարէթինէ թաեին օլունաճաղը միւթէվաթը տը։

«Լէնգէչալրը պու կիւն տիւշիւնտիկինի ֆինկիլթերրա եարը տիւշիւնիւր։ տիեէ ինկիլիզլէր միեանընտա պիր տարար մէսէլ էոթէուէն պէրու աէօլլէնմէքտէ տիր։ Ինկիլթերրանըն սէֆամաի մերքէզի օլան պէօեիւք Մանչէսթը շէհրի իլէ, էն պէօեին.ք լիմանը օլան Լիվերբուլուն, պոդլունուգլարը Լէնգէչալը էգալէթինին էհէմմիյեթէթ վէ սէրվէթի նազարը տիգգաթա ալընաբաղ թագտիրտէ։ շէհրի մէզքիւրուն Ինկիլիզ էֆքեարը ումումիեէսի ինէղքինէ իճրա իթմիկի թէէսիր սուհուլէթլէ անլաշըլապիլիր։ Մանչէսթը շէհրինին պէօեիւք թիւճճարլարը վէ Լիվերբուլուն զաեէթ զէնկին սէֆայինի թիւճճարիեէ սահիպ վէ միւճէհհիզլէրի, ճէսիմ պիր իգթիսարը մալիեէ մալիք օլտուգլարը հասէպէյլէ, պունլարընը սըգլէթ ու թէէսիրի պիթթապի բօլիթիգատա հիսս օլունաճագ տըր։

Պալէատէ զիքր օլունան տարպը մէսէլտէն թութտուրարագ, Մ. Մօրլի կէչէն կիւն Օլտահատա մալիեէ նազարը Մ. Կօչէնէ ճէվապէն պիր նութգ իյրատ իլէ, պու կիւնքի կիւն Լէնգէչալրտա մէվճուտ օլան 57 մէպուստան եալընըզ 17սի սերպէսթի թարաֆտարը օլտուզմունու, վէ լաքին մուհաֆազաքեարլար 4 մէվգը զալպ իթտէքլէրինի պիլէխթար, աղ վագրթ զարֆընտա չու ճէսիմ էեալէթին սերպէսթի ֆրրգասը էլինէ կէչիպ, «թապիաթբյա թաքիգի թէրագգբյեաթա տախիլ օլաճաղընա» տաեիր իմիտի գավի պէեան իթմիչտիր։

Մ. Մօրլի Մ. Կօչէնին սիեատէթի մալիեէսինէ չիտատէթլէ թէաբրուզ իտէրէք, Մ. Կնչէնին վէրկի թարհընճա թէքլիֆ իթտիկի իսլահաթը «աչբգտան աչբգա հագգսըզըզ» նէեի թավսիֆ իթմէքտէ տիր։ Մ. Մօրլի մէգալէսի նէ խիթամ վիրտիկի սըրատա, Ռիչեանի մուհաֆազաքեար դրապինէնին պիր սրֆաթը միւչթէքէքսի վար իտէ, օ տա պիր թագրմ պիչարէկեանընը ֆագր ու զարուրէթինի պիչմէմզիկ կէլիպ, պնլէրին չիքեաեանթընա գուլագավամալարը տըր» տէմիշ պիր։

ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆՏԷՔԻ ՄԻԻՏՀԻԾ ԳՈԶԱ

Սէնթ Էթիէն նամ մահէլլաէ քէօմիւր մատէնի գուեուսունուն եըգըլմաօընա տաեիր նէշը օլունան թանֆիղաթա նէզարէն, իշ պու միւտիշ գաղա ալաֆը։ դեկտեմբերին 6ընտա էօլլենտէն պիր ազ սօնրա գուեու իչինտէքի պուխարլարը թութուշմասընտան ինալի վընգու պուլուպ մաքէն ամէլէպինտէն պիր խալիսի թէլէֆ օլմաչլար տըր, չէօլլէ քի Մատէն գուեուսունատան էվվէլա շեատա պիր սէտա իշիտիլմիշ վէ ճքի սանիեէ սօնրա երեէ պիր սէտա իշիտիլէրէք ճիվարտաքի էհալի պիր գազա վուգուուռնու անլամըշլար տըր։

Ամէլէնին խըսըմ վէ ագրբպալարը տէրհալ մատէն գուեուսունա կիրիլէճէք մահէլլտէ թօրլանըպ, ֆիրեատա պաշլամըշլար վէ ասքէր վէ բօլին տախի միւրուա իթմիշլէր տիր։

Պազը քիմսէյէի գուեուեա կիրմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ, պուխար չըգմագտա օլտուղունտան կիլիճէնէք պօղուլմագ թէէլիքէսինէ տիւչար օլաճագլարը ճիհէթլէ, իչ չարեէք գատար պէքլէեէպ, պու խարլար պիր տէրէճէ կէչտիքտէն սօնրա, պազը ճէսուր քիմէսնէյէր գուեուեա ինմիչէր իսէ տէ, գուեունուն իչերիսի երգբլրպ, եօլ գարանմըշ օլտուղունտան աչընրեա էնէնլէր, էվվէլա տէօքիլէն թօբրագլարը գալտըրմազա թէչէպպիւս իտէրէք և սաաթ չալըշտրգտան սօնրա, թօբրագլար ալթընտա գալան ամէլէտէն և քի. չիեի գուեթարմըշլար վէ պունլարտան եալընըզ պիրի աղրճա զեատէլէնմիշ իմիշ։

Ցիկէր պիր թարաֆտան կիրէն ատտամլար, 3 նէֆէր ամէլէ տահա գուրթարմըշլար տըր։

Ամէլէ 81 քիչի օլտուգլարը հալտէ, էվվէլա 7 նէֆէրի չըգարըլրպ, մուախխէրէն 3 քիչի տախի գուրթարըլմըշ վէ 7 քիչի թէլէֆ օլմուշ տուր։ Գուեուսունուն եըգըրմասընընը սէպէպի թէմամի իլէ մալիսմ օլմահէպ, պիր ռիվայեէթէ կէօրէ, հա՝ հա ալմագ իւզրէ գունուլան ալէթիկտէն պիրինին պօզուլմասընընտան նէյէթ կիմինչ տիր։

Ժուպէ մաղտէն քէօմիւրիչ գուեուսունտա տախի պիր տէֆա 270 քիչի թէլէֆ օլտուղունտան, պոռ տէֆքի գազա անտէն գօնրա միհիմմ ատտ օլունմուշ տուր։

Էէօլիւլէրին ճէսէտլէրի բէյտէրբէյ չըգարըմըշ, վէ դեկտեմբերին 7ինպէ 65 գատար ճէսէտ չըգարըմըշ տըր։

Սէնթ Էթիէն գասապասը մէպուսու Մ. Սօհէ, միւսապ օլան ֆամիլեալարա իեանէթէն 100,000 ֆրանգ իթա օլունմասընը թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Բէյնսի ճիւմհուր Մ. Գարնջ տախի, միւսապ Նլան ֆամիլեալարա մուամէնէթ իչիւն, ժէնէրալ Նամբանը Սէնթ Էթիէն գասապասընա կէօնտէրմիշ տիր։ մէզքիւր մատէն ահվալի իլէ իլլէտիլմէսինի թահգրգ իմմէք իւզրէ, Նաֆիսա նազարը Մ. Բրօքիս տախի գազանըն մահէլլինէ կիթմիշ, վէ պազը զազէթալար, միւսապինէ իեանէ յէչիէն պիր թէաթրօ օնունու իճրա օլունմասընը թէքլիֆ իլլէմիշլէր տիր։

Ֆօնթ տը Կրէբոլ նամ զաթ, մէզքիւր թէաթրօտա պիր ջօճա թութմագ իչիւն, իեանէ գօմիսիօնէնա 500 ֆրանգ կէօնտէրմիշ տիր։

ՄԻԹՕԷՆԷՎԻԵԷ

«Ցէյլի Գրօնիքլ նամ ինկիլիզ զազէթասընա Վիէննատան եազըլըրընա կէօրէ, Վիթալպուրկ ճիվարընտա քանեին պիր գասապասա, ախիրէն ինանըլմաեաճագ տէրէճէտէ զարիպ վէ բիգգաթէնկիզ պիր հատիսէ զուհուր իթմիշ, չէօլլէ քի։

Ավսթրիա էհալիսինտէն ֆագը պիր քէջրլիւնիւն օղլու թիճարէթ իչիւն Ամերիգաեա կիթմիշ իտի։ Մերգում օրատա 16 սէնէ իգամէթ իտէրէք 600 լիրա գատար պիր մէպլաղ գապանըգտան սոնրա, տրթըգ բէտէր վէ վալիտէսինին նէզտինէ ավտէթէ գաբար վիրիր, վէ պու գարարընընտա կէչէնէտ մէվգբեի իճրաեէ վազ իտեր։

Բէտերի քէնտիսինի Ֆէրհալ թանըմըշ իսէ տէ, վալիտէսի թանրեամատըղընտան, բէտեր զէվճէսինէ հագգաթը հալի էրթէսի կիւն անլաթմագ, վէ պու ճիհէթլէ պիր զարապէթ հասըլ էյլէմէք իւզրէ, օ կիւն օղլունու մէզպուրեեէ պիր միւսաֆիր սուրէթինտէ կէօսթերիր, խանէ սահիպէրի իլէ միւսաֆիր թաատ ԻՌէատիքտէն, վէ պիր միւտէթ գօնուշտուգտան սոնրա, զէվճ իաէ միւսաֆիրէ պիր օտա թաեին իտէրէք։ քէնտիլէրի տախի օտալարընա չէքիլիրլէր։

Խանէ սահիպէսի, միւսաֆիրին զէվճինէ պիր քիսէ իչինտէ պիր չօգ ալթուն բարա կէօսթերմիշ, օլտուղունու տէրիսթրը խաջրեէջ մէզքիէր բարաեը էլինէ կէչիրմէք արզուսիլէ, կիճէ եարբսը օտաարընտան չէգարգդ եավաշ եավաշ միւսաֆիրին օտաարընա կիրէր, վէ պիչարէեի պրշագա գաթլ իտէրէք, իւզերինտէքի բարաեը ալրը։

Մերգումէ իրթէսի կիւն վուգուարը զէվճինէ նազլ իտէրէք, վազթուլուն քէնտիզ օղլու օլտուղունդ խապէր ալմասը իւզերինէ, տերհալ տիւշիպ թէլէֆ օլուր։

Էվվէլբա զազէթալարընտա օգոստոսունա կէօրէ, Վիւրթէմբերկ դըքալրընն թախսիսաթը եալընըզ նագտէն թէէտիեէ ալդընմաեըպ հիւքիւմէթի մուշարիլէյհա բէսմի զազէթասընին պիր հիլյէնը բէսմիսինէ նազարէն, եէնի գրալ յէնէվի թախսիսաթընա մահսուսէն ալմագտա օլտուղու 1,800,000 մարգլրգ նագտտան մաատա 225,000 քիլօ գրգրճա ալդընտաեը։ 62,500 քիլօ չամտար, 38,400 քիլօ արբա։ 560,000 քիլօ քէրեէք։ 4,700 մէթրջ միքեատալ մէչէ, վէ 2,750 մէթրջ չամ ագաճը ավագ իթմէքտէ իմիշ։

Շրլ սօն 14 ալ զարֆընտա Պէրլինտէ քէնտի քէնտիլէրինի էնլտիրէն չօճուգլարընն մրգտարը 62եէ պալիղ օլտուղու, վէ նէֆելէրինէ ատլի գատա իտէճ մէզ-

---

)(42)(

ՀԱՅՏՈՒՏԼԱՐ

ՍԷՐԿԷՐՏԷՍԻ

Մէրէլէթ ԲՕՆՍՕՆ Տիի ԹԷՐԱՅ

ՄԻՐԱՊՈՂ ՄԱՎՈՒՆԱՍԸ

Գէ՛ — Բեաէրիմ — ճէվապ վիրտի մէզպուրէ — պագը գատընլար սէվտիքլէրի էրքէք հագգընտա շիպհէ իտէրէր, պու գատընլար սէվիլմէկէ չպեէսթէ տէկիլ տիրլէր, լաքին, պէն էօյլէ շիպհէ իտէնլէրտէն տէկիլիմ։

Գըզընըն չու գանատաթը վիճատանիյեէսինէ գարշը Մ. Ժօզէֆ տը Մանպրէօն պայընը էեէրէք չէքիլմիշ իտի։

Մարթ։ կիճէ եարբսը ճալընըզ գալարաք բէնչէրեեի աչմշը վէ սիպ չէօքմիշ օլտուղու հալտէ տուա իթմէքտէ իտի։

Մէզպուրէ քէնտիսինէ չիտատէթի աչգու մուհապպէթի օլտուղու Հանրինին քէնտուեէ ազվ ու իանատ օլունան թէօհմէթտէն թէէրիեէյի զիմմէթ իթմէսի, վէ չու սուրէթլէ միւքթէրիլէրինի տիւշարը հէճալէթ վէ մահճուպիկէթ իյմէմսի իչինն պիր ան էվվէլ ավտէթինի ճէնապը Հագգտան նիեաղ ու թաղարրու իլլէմէքտէ իտի։

Մարթ ագլը պաշընտան կիթմիշ օլտուղու հալտէ աեազա գալգտը։

Պիր սէտա քէնտիսինէ պաղրմագտա իտի։

Օ տո՛ւր։

Մէզպուրէ օմուղլարը իւզէրինէ պիր մանթօ աթըպ։ բէնչէրեեի գաբաքգաքի պու տա իշաբէթին անլաշըրը օլտուղունա տէյալէթ իթմէքտէ իտի — վէ գաբուեու աչմագա կիտէրէք էթրաֆընը տախի տինլէմէքտէ իտի։

Սայֆիեէտէ հէրքէս տէրին ուլգուեա վարմըշ իտի։

Մարթ իշէրիսինտէ տօղտուղու քէօշքիւն ատէմլէրինի բէք ալէա պիլմիկէնտէն, ըշրդա լիւզումի իօգ իտի։

Իմամ մէզպուրէ լամպասընը սէանտիւրիւպ էնտի, վէ պէօեիւքթաշ նէրտիվէնին գատէմէլէրինէ ասլա իշնտիրմէեճէք սուրէթտէ պասմագտա իտի։

Զէմին գաթընա մուվասլէթինտէ Մարթ գաթէն թաագիպ եթտիկինի պէեան իթտիկիմիզ եօլտան իլէրուլէեէրէք, լիմանլուգտան կէչիպ պէջիւք պաղչէեէ կիթմէքտէ իտի։ Պաեէհու սիրաթլը տարվարյա Հանրի տը վէնտագընն տրգասընտա պէքլէմէքտէ օլտուղու գաբուեա տօղրու կիթմի։

Պազէն իբի սէվտաղէտէ եէկտիկէրինէ թէսատուֆ իթտիքլէրի սըրատա խալէճան վէ թէէքսիրի գալպիլէրի օլտէրէճէ չիտատէթ քէսպ իտէր քիչ պիր միւտէթ պիր պիրինէ նէ սէօյլէեէճէքլէրինի չաշըրըպ գալըրլար։

Իրթէ պէօյլէճէ պիր գաչ տագրգա, հուզուրու Բապպանիպէ զէվճ պէ զէվճ օլան Մարթ իլէ Հանրի եըլտըզլը սէմա թահմրընտա եէկտիկէրի գուճայընա սաղըլմըշ օլտուգլարը հալտէ տիչնեաեը ունութտուլար։

Պիր ազ սօնրա Հանրի սէրպէսթ վէ միւսթագիմ թավր ու հարէքէթիլէ, Մարթա էնտիլէսինդ, թէհլիքէլէրին, վէ վազիֆէսինի իբմալ իթմէսինտէն տօլաեը քէսպ իթտիկի չէրէֆ ու մէֆխէրէթի պէեան ինթմէքտէ, վէ պիր ֆիւթուհաթտան զիհատէ մուճիպի իֆթիխար օլան պիր մաղուպլեեէթտէն պէրու թէքմիլ իւմիտլէրի զաեիլ օլմուշ ի-

քէն, բուգուն միւտէթ տէվամ իտէն չու զուրպէթ կէօեիւս վիրմէքյիւն, քէնտի գալպինէ գրավէթ վէ մէթանէթի վիրէն պիր չէյ վարտ։ օտա քէնտիսինէ պիր աչգը էպէտի իրէմէրպու թ օլտուղու մաչուգ էոմինն խէեաբու խաթրբէսի ջլատպգանու նագլ ոգ հիրքեակէ իլլէմէքտէ իտի։

Մարթ միւսամիլյհինինէեէքքէնտի քէնտիէ տէր իտի։

— Հանրի պիր դահրէման կիպի սէօզ սէօյլէեօր տէ, քէնտիսինին հայտուտ օլմասը յատտիա իտիլիեօր։

Պաեէհնա պիրտէնպիրէ մէզպուրէ Հանրինին էլինտէն թուճարագ տէտի։

— կէլինիզ։

Մարթ պէօյլէ տիեէրէք Հանրիեի պէօեիւք պաղչէեէ իտիսալ իթմէտի։

— Պէնի նէ՞բէեէ կէօթիւրիւեօրսունուզ — տեեի սօրտու Հանրի։

Մէզպուրէ ճէվապ վիրմէտի, վէ լաքին Հանրիեի պաղչէսինին պիր քէօշէսինտէ մէչէ ապաճլարը իլէ եարը զաբանմըշ օլան քիոչիւք պիր քէօշքէ տօղրու կէօթիւրտիւ։

քիւր չօճուգլար միեանընտա հէնուզ եէտի եաշընա վասըլ օլմամըշ պիր սապի պուլունտուղու, վէ չը ինթիհար իտէնլէրին էն պէօյիւքլէրինին 15 եաշընտա օլտուղլարը, Պէրլին զաղէթալարընտա մութալեա օլունմուշ տըր.

ԿԷՕՄՐՈՒՔ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹԸՆԱ ՏԱՅԻՐ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷ

(659 [?])

13րնճի. — Հուտուտէնին խիրաճընտան սօնրա, 8 կիւն մի տտէթ գալըփընտա, 6րնճը մագտալէ մուհտէրիճ օլտուղու վէճհիլէ, իրսալ իտէն պէեաննամէ կէօմրիւկէ իպրազ օլունաճագ. Իշպու միւտտէթին ինքըզաընտա, էշեա կէօմրիւքտէն գալտըրըլմասըը հալտէ, կէօմրիւք անթրբբօսու, թէէսիս օլունան մահէլլէրտէ կէօմրիւք իտարէսի թարաֆընտան, հէման անթրբբօեա կէօնտէրիլէճէք, վէ անթրբբօ պուլունմայան մահէլլէրտէ, կէօմրիւք անպարընտա հըֆզ օլունաճագ. իրսալ իտէն աչտրեէ ըէսմի խըզ օլունաճագ տըր. Մուխալիֆ էյի թիւճճարիյէ էվրագընտան մաատա կէօմրիւքլէրէ վիւրուտ իտէն էշեաեա միւթէալլիգ հէր նէվ էվրագը թիւճճարիյէնին իպրազըը, կէօմրիւք իտարէսի թալէպ իտէպիլէճէք տիր. Պիր մալին սահիպի պէեաննամէսի թանզիմ իթմէզտէն էվվէլ, քէնտի հիսապընա օլարագ կէլմիշ օլան գապլարըն միւհթէվիաթընը կէօմրիւքտէ, վէ կէօմրիւք իտարէսինին նէզարէթի թահթընտա օլարագ մուայէնէ իթմէկի թալէպ իտէր իսէ, քէնտիսինէ միւսաատէ իտիլէճէք տիր. Պէեաննամէլէր թիւրքճէ վէ եա Ֆրանսըզճա օլարագ թանզիմ օլունաճագ, վէ պէեաննամէ իթա օլունտուղտան սօնրա, թահտիլ օլունամայաճագ տըր. Գապլարըն տէրունինտէքի էշեանըն միգտարընը պիլտիրմէ, քիւշարընա կէօմրիւքնամէլէրը վէ եա միւսաատէ թարաֆընտան միւսաատէ օլունտուղտա, հէյնի մուայէնէտէ հալըը պուլունմագ իսթէ, նագըը վէ եա միւրի թարաֆընտան պիր մէէմուր թայինին օլունաճագ տըր.

16րնճի. — Պէեաննամէլէր, կէօմրիւք թարաֆընտան վէրիլէճէք մաթպու էվրագը մախսուսէ իւզէրինէ թահրիր օլունաճագ, վէ թարիֆանըն թագսիգինէ մութէաալլիգ պիլտիրմէյէ իգտիզա էտէն սաղլամէ հալ պուլունաճագ տըր. Պէեաննամէլէրէ, էվվէլա պունլարը իթա իտէնլէրին իսմի վէ չէօհրէթլէրի իլէ թապիիյէթ վէ մահալլի իգամէթլէրի, սանիէն էշեանըն մախրէճի վէ մահալլի հաֆսալի, վէ մէվրիտի (վարիտ օլտուղու մահալլ) վէ պունլարը իտխալ վէ իխրաճ իտէն սէֆինէլէրին իսմի վէ պայրագլարը, վէ սալիսէն, գարփլարըն էնվայի, վէ մարգա վէ նումէրօլարը, վէ ադէտ վէ ադէտլէրի իլէ պէհէր գապըն միւհթէվիաթըն թարիֆատա անիտ օլտուղու մատտէնին վասիտի գըեասիսինէ թէվֆիգան, ճինս վէ նէվի, վէզն ու աատէտի վէ էօլչիւսիւ վէ եա գըյմէթի տէրճ օլունաճագ տըր.

17րնճի. — Իէճէք մանիֆէսթօ վէ կէրէք սայիր իրճալ իտէն էվրագըն իթասընտան իւմթինա իտիլտիկի, վէ եա խօտ միւտտէթի նիզամիյէսինտէ իպրազ օլունմատըղը թագտիրտէ, մէսարիֆ վէ զարար ու զիեանը գարարսա, վէ եա սահիպի էշեասը անիտ օլմագ, վէ պունիւզտէն թէրէթթիւպ իտէճէք ճէզայի նագտիյէյի հազըը իւմթինաընա խալէլ կէլմէմէք ուզրէ, կէօմրիւք իտարէսի, էշեայի մէզքիւրէյի պիրիխսաճ անթրըպօտա, վէ անթրբօ եօգ իսէ կէօմրիւք անպարընտա հըֆզ իթտիրէճէք, վէ պէեաննամէ իթասընտան իւմթինա օլունուր, վէ եա իթասը թէէխիր իտիլիր, վէ կէօմրիւկէ չըգարըլմալարը թարիխտէն պիր սէնէյէ գատար էշեա գուրթարըլմազ իսէ, ճարի օլան ուսուլէ թէվֆիգան, մահալլի զաղէթալարընտան պիրինէ իլան իտիլիր, վէ եախօտ պիր իլան, վարագասը թայիֆէի սուրէթլէրի իլէ պէէագասարանա, եալընըզ պիր տէֆա խապէր վիրիլտիքտէն սօնրա, միւզայէտէ թարիգի իլէ, վէ խարէճէ ճարի օլան ուսուլ մուճիպինճէ, կէօմրիւք իտարէսի, էշեայի մէզքիւրէյի ֆիրուխթ իթտիրէճէք տիր. Իշպու էշեանըն պէյի (սաթմագ), իլանը մէզքիւրտէն, նիհայէթ եէթ 15 կիւն սօնրա իճրա օլունաճագ տըր. Մէյվէ վէ սահիրէ կիպի ֆէնալաշաճագ, վէ եա ագմազ վէ գօգմայա միւթէահիտ օլանլարը կէօմրիւքտէ հըֆզ օլունամայաճագ միւտտէթտէն զիեատէ գալմայաճագ, վէ պու կիպի էշեայըը, միւտտէթի մուայէնէսի գարփընտա կէօմրիւքտէն գալտըրըլմալարը սուրէթտէ, պունա տահիլ կէօմրիւք իտարէսի պիր մազպաթա թանզիմ իթտիրէճէկի սօնրա, մահքէմէի արամազա հաճէթ գալմազսըզըն պիլ միւզայէտէ, տօղրուտան տօղրուեա ֆիրուխթ իտէճէք տիր. Ահալիյէ թարաֆընտան արանմաեարագ կէօմրիւքտէ գալըրշ օլան էշեանըն մուայէնէ վէ ֆիրուխթու մուամէլէսի, պէէագասարանըն գայտու պէթլէրի հայլինտէ, հիւքիւմէթի մահալլիյէտէն, վէ միւտտաիլինիլէճէ թէպայի էշեայի)նէտէն օլտուղու, կէօմրիւքտէ մալիւմ օլտուղու թագտիրտէ, գօնսօլօսխանէտէն թայինին օլունաճագ մէէմուր մախսուս հուզուրընտա իճրա օլունաճագ տըր.

Էյէր հիւքիւմէթի մահալլիյէ վէ եա գօնսօլօսխանէտէն թալէպ օլունան մէմուր, տավէթնամէտէ թային օլունան սաաթտա կէլմէէճէք օլուր իսէ, մուագուլ հալի միւպէյյէնին իրճալ իտէն մազպաթասը պիլ թանզիմ, էշեա ֆիրուխթ օլունաճագ տըր. Ֆիրուխթ օլունաճագ էշեանըն էսմանը (պէտէլի) հասըլէսինտէն, էվվէլա նէչը ու թաարիֆ օլունան կալան վէ միւզանէտէ մէսարիֆի, վէ սանիէն կէօմրիւք ըէսմի վէ անթրբօ իւճրէթի վէ խամիս արտիէ ըէսմի, վէ սալիսէն վարօր նավլունու, վէ նագլ իտէն վարօր գումբանեասը վէ սաիրէ թարաֆընտան վէրիլմիշ օլան ըէչինաթ ագչէսի վէ ճէզայի նագտիյէ կիպի մէճարիֆաթը միւմթազէ, օրբասը իլէ պատէթ թէնզիլ, միւթէպագըսը անիտ օլան քիմէսնէէ վէրիլմէք ուզրէ, էմանէթէն իտարէ վէզնէսինտէ հըֆզ օլունաճագ, վէ մէալլագը միւթէպագը իւչ սէնէ զարֆընտա քիմսէ թարաֆընտան արանմամըշ հալտէ, կէօմրիւք իտարէսինճէ իրատ գայտ օլունաճագ տըր.

(Տէվամ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԻՐ ԻԼԼԷԹԻ ՄՈՒԻՀԼԻՔԷ ՎԷ ՃԱՄՕՏ ԲՈՒԻՊԼԻՔ ՎԷ ՄԱՍՔԷԼԻ ՊԱԼՕ

Էֆէնտիլէր վէ գատընլար, հէր նէ գալագ գաւէլ տէֆալար գիւըլին կէչմիշ իսէ քօտէ, պէլքի գամճան խապէրտար տէկիլսինիզ, վէ եախօտ պէլքի ունուտմուշսունուզ տուր միւլահազաընըզ մէզնի, պիր սէնէ, չու պալօլարտան պիրինին մէտհիյէսի սըրասընտա, զաղէթալարտա օգունան, վէ հաթթա, կիւեա պիր մարիֆէթ եարմըշ, վէ եախօտ պիր կիւզէլ ամէլ ու հայըրէթէտէ պուլունմուշ տուր կիպի, հատըէն գիւատէ չայեանը թայիֆ վէ մուճիպի նէֆրէթ պիր մասգարալըը կէօրմէ իրթիքապ իտէնէ, պալօնուն գօմիթէսի թարաֆընտան, պիրինճի մուքեաֆաթ իթա օլունան մասգարալըը, պիլ միւնասէպէ թէքրարէն պէեան իտէլիմ. Հէյալէ քի, հէրիֆին վէ եախօտ «ճէնթըլմէն»ին պիրի, պիր աչըը էնիւտէ պօեունտա վէ իւ-քէբլէկինտէ պաշընա պիր տօլապ կէչիրէրէք, գամթլարճա, քիւլլի գալապալըգ իչինտէ կէզմիշ տըմլաշմըշ, վէ հէր քէսին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմիշ տիր. վէ մէզքիւր տօլապըն ալթընտա վէ իւսթիւնտէ, իճատ իտէն «հէնկ հիւնէրին» պաշը ակլար տէրճէ կէնտիլիքտէ պիրէր տէկիլ պուլունտուղու կիպի, մէրգումուղ օնունտան պօզաղընտան տօլաշմըշ պիր տէ պօզա պուլունմագտա իտի. Պիզիմ կիպի չօգ լար, էվվէլա, պունունը պըթտըրմաղա կէլչի անլամամըշլար, չիւնքի, արքի մազգարալըգ իչին, պու եօլտա պիր ըէզալէթի, քէնտի հէվէսի ըիզալը իլէ իրթիքապ իտէր պիր մէմէմ պուլունամայաճէքտի, գամճան տիւշիւնմէյէ մէճպուր իտէճէքլէլէր իտի. Հալ պու քի պապալըգ պիր իալլը վագըթ կէչիրիլտիքտէն սօնրա անլաշըլարագ. վէ չօգլուգ մէճլիսին վէ մէտհուրու օլարագ կիւլիւշմէկէ, վէ հաթթա պիր գաչ տէֆալար տահա կէօրմէք իսթէյինէ տուշմէկէ պաշլատըգլարընդան, պիր տախի մէրագ իտէրէք սէւալ էյլէմիշ տիր. մէկէր իսէ, մէզքիւր տօլապըն պաֆրանկա պիր մէմէ օթուրագը թագլիտ քլուպ, վէ պօզաղընա թօլանմըշ օլան տա, պօրուսու, գուպուրու իմիշ, վէ չօգլար տա պու ըէզալէթէն տօլայը կիւլիւշմէքտէ իմիշ. իսթէ պալըէթին չէքմէքտէ վէ համիյէթլէր վէ ֆէտաքեարլըգլար էպրագ իլէմէքտէ օլտուղունուզ պալօլարտա, սաիր կիւնա հէզարան ըէզալէթլէրէն ֆազլա օլարագ, պալա էօլտա ըէզալէթլէր ճարի իրթիքապ օլունամամագտա, վէ պունա տա, պիլա ար ու հիճապ, վէ պիրա վիճտան ու խայաֆ, Ազգային «րֆանտ» վէրիլմէքտէ տիր.

Էֆէնտիլէր վէ գատընլար, քէշ պէճա պիլմէքտէ օլմալըընըզ տըր քի, Փրկիչ հօգ աբարձուլարը, սաիր հէյէթլէրտէն չօգ զիեատէ իհանէթէ միւհթաճ պուլունտուղլարը հալտէ, մէզքիւր ըէզալէթլէրի կէօրիւպ անլայամազլըգընտան, պիր տահա պալօ իթմամընա թէնէզզիւլ իլէմէմիշլէր, վէ անճագ էհալինին իհանէսիլէ իւթիֆա իլէմէկէ պաշլամըշլար տըր. վէ խալգտա գիհաթէսիլէ մէմնուն օլմուշ տուր.

Էֆէնտիլէր վէ գատընլար, թարաֆը ալինիզտէն թէշվիգ օլունաճագ էմէքտէ օլան մէզքիւր պալօլարտան պիրինտէ, սահիպ չէօհրէթ վէ սէրվէթ գամըն պիրինին, «պէլ էթաժ» թէմաշիյէ օլունան, վէ թա աչաղըտա օմատը ճիհէթլէ, մէյտանտէ տօլաշըպ կէզէն պինլէրճէ քէօսնըն կէօզլէրի էօնիւնտէ պուլունան լօճալարըն պիրինտէ օթուրա

) 17 (

ՆԵՐԻՄԱ

Հեղինակ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Շահրիման թէեւ այդ ամենէն բան մը չէր հասկնար ըսածներէն մտածել սկսաւ, իշխանազունը այնչափ վստահ եւ համոզիչ կը խօսէր որ, կարելի չէր որ պատրուած ըլլար միայն կարծէ փորձելով որ Հրանտ անծանօթոր Սերգեանը կը սիրէր և երբէք չէր համոզուէր թէ Ներիմայի հետ ժամադրութիւն մը ունեցած ըլլայ մէկէն իմէկ միւսը խռովեալ մը գալով ըսաւ։

— Իշխանազունը իմ պարոն Հրանտ մերժին առածն մէկ անձ եր կասկած մէ է և երբեք դու չը խօսիր թէ հիմա պիտի կանչեմ զինքը և պիտի աչաչեմ որ ճշմարտութիւնը յայտնէ այս մասին երթանք.

— Մի թէ իմ ներկայութիւնս անվայել չէ՞ թուիր։

— Ամենեւին, եթէ իրօք Ներիմային հետ տեսակցած չէք աղեկ գիտեմ որ համարձակ պիտի զրուցէ.

— Երթանք ուրեմն։

Շահրիման իշխանազունին հետ սենեակն երթալու միջոցին սպասաւորի մը հրամայեց թէ Պարոն Հրանտայ իմացնէ որ իրեն հետ իր քեն ակը վայրկեան մը տեսակցել կուզէ.

— Շահրիման հազիւ թէ իշխանազունին հետ սենեակն մտնելով դուռը գոցած էր, դուռը բացուելով Հրանտ եւս վտախոհ սենեակ մտաւ.

— Ո՞Ն, շնորհակալ եմ որ եկար սիրելիդ իմ պարոն Հրանտ ըսաւ Շահրիման, ծանրակշիռ գործի մը համար զձեզ կանչեցինք, նստիր, իշխանազունը ամենընտիր բարեկամներէս մին է որ կըսէ թէ զձեզ տեսած եւ ճանչած է։

Հրանտ ամեն բան հասկցաւ իշխանազունը ներկայութիւնը յայտնած էր Շահրիմանա ուստի չուզեց սուտ, այսու հանդերձ զգուշաւոր կերպարան մը առնելով ըսաւ.

— Նորին վսեմութիւնը ինչ առթիւ զիս ճանչած է. երէկ գիշեր թէեւ պատիւ ունեցայ նորին բարձրութեան ներկայանալու, սակայն չեմ կարծեր որ նոյն ներկայացման վայրկեանը իսկ զիս տեսած եւ ճանչած ըլլալը կրկնելով.

— Ծի՞վ գուշակեցէք, նորին վսեմութիւնը կը պնդէ որ դուք առաջ Վիէնայի անտառին մէջ պրաշմանուհւոյ մը հետ տեսներ է զձեզ, ուստի ձեզ կանչեցի որ մեր սիրելի իշխանազունին սխալած ըլլալը ըսէք իրեն.

— Իշխանազունը սխալած չէ, ըսաւ Հրանտ հանդարտօրէն.

Այս պատասխանին վրայ Շահրիմանայ զգացած զարմանքն նկարագրել անկարելի է.

— Ինչպէս կմկմեց, դու Ներիմայի հետ. բայց ինչպէ՞ս և ե՞րբ մտերմացար պրանձապետին աղջկան հետ.

Այն ատեն Հրանտ մի առ մի պատմեց նախորդ գիշերուան Սէյթոն մարգիզուհւոյն Ներիմայի եւ իշխանազունին դէմ դաւոնի դաւակցութիւնը պատմելով ընսելով Ներիմայի իմացնելը եւ յետոյ Ներիմայի սուլինը տալով հետեւեալ առաւօտուն Վիէնայի անտառը մէկէնին յետակազմը զայն չէ պատուիրել.

— Եւ հետեւեալ առաւօտուն ժամադրավայրը գացի՞ր, ո՞հ սիրելիդ իմ Հրանտ, շատ դէմ ըրեր ես անդ երթալով.

— Առաւօտուն կանուխ արթննալով պտոյտ մը ընել ուզեցի, Վիէնայի անտառն երթալ մտքես անգամ չէր անցներ, այդ անտառը որ կողմ գտնուիլն ալ չէի գիտեր բայց դիպաց կը քալէի, անտառին մէջ ահագին ազնիւ նմանող Բարիայի մը հանդիպեցայ, բաւական յատակ թուրքերէն կը խօսէր, բնականապար խօսակցութեան բռնուեցայ.

— Ինչպէս, հարցուց իշխանազունը զարմանօք, Անվայլ անտառին Բարիան երէկ առաւօտ ա՞նդ կը գտնուէր.

— Կարծեմ թէ նոյն ինքն ըլլալու էր, Բակօտներէն ղատըլիք ժողուելու եկեր էր, ահա այդ Բարիայէն իմացայ որ նոյն իսկ Վիէնայի անտառին մէջ կը գտնուիմ, այն ատեն հետաքրքրութենէ մղեալ խորհեցայ սուլինը փորձել, տեսնելու համար թէ ինչ պիտի պատահի, ուստի Բարիայէն կատտան որ կողմը գտնուիլը սորվելով նշանակալը գացի և սուլինը չչեցի. Թաւուտի մը քացառէն կին մը ելնելով նշան ըրաւ որ իրեն հետեւիմ. մթին գետնուղիէ մը անցանք, երբեք մտքես չէր անցներ որ Ներիմայան պիտի տեսնէի.

— Ի՞Հ պարոն ըսաւ իշխանազունը դառնութեամբ, ինչու կը պահես, պատմածներէդ արդէն բացայայտ որ նախապէս կարգադրուած տեսակցութեան մը կերթայիք.

— Ձեր կարծեացը արգելք չեմ ըլլար, պատասխանեց Հրանտ սեգութեամբ ուղղանուէ պէս կրնաք ենթադրել.

— Շարունակէ սիրելիդ իմ Հրանտ ըսաւ Շահրիման, իշխանազունը իւր կարծիքը միայն կը յայտնէ սուտ կը խօսիք չըսեր, և զձեզ կը հաւատամ որ բնդդալիս խօսք մը մտքէն անգամ չանցնէր.

— Ես ալ այնպէս կը հաւատամ, արդ ինչպէս որ ըսի, մթին գետնուղիէ մը առ.

բաց, վէ պիր թէփսի տէրունլինտէ բաց չիշէ վէ գատէհլէրինի տիղտիրէրէք (ֆիւեա օրասը Գարապուշաղն մէյխանէսի տիր կիպի) չագրպ չագըշըրլարը՝ քէնտի կէօզլէրիմիզէ կէօրտիւքտէն պաշգա, պիզ սապահա գատար տուրմաերդ կիթտիքտէն սոնրա տա, սապահա գարշը պիր թագըմ թէաթրոգարբլարը կէլէրէք, «գանգան» թէսմիյեէ օյունան, վէ չիմտիլէրտէ Փարիստէ պիլէ օյնանըլմասընդն հիւքիւմէթ թարաֆընտան եասագ իտիլտիկի խապէր ալընմագտէ պուլունան սոն տէրէճէ էտէպսիզճէ պիր օեունու օյնատըգլարընը, ֆէրտասը կիւնիւ խապէր ալմէշ, վէ հաթթա օր կիւնլէրին Ադեւելքինտէ, մէրգում սահիպ սէրվէթ գաթթարաֆընտան, մէրսուսմէ գարբլարդն իպրազ իթտիքլէրի ուշրդգա մէհարէթլէրէ միւքեաֆաթէն, ավուճ ավուճ լիրալար պախշիշ վիրիլտիկինէ տաեիր, մէտհիյեէլէ՛ր։ Օգուսմուշուզտուր։

«Զո՞րն ասեմ, կամ զո՞րն խոստովանիմ,» տէնիլտիկի կիպի, պիզտէ պուեօլտա ըէզալէթլէրին, գա՞նղիսինի պէեան, վէ գա՞նղիսինի նագշ ու թատատ իտէլիմ. զաթէն միւմքին տէկիլ տիր. զիրա, հէր տէֆա մէզքիւր պալօլարտա էյլէնմէկէ կէլէն կէրէք էրքէքլէր վէ կէրէք գարբլար, շագալար, շէնլիքլէր, միւրբրիզլէր, վէ հարէքէթլէր եաբրագ, մասգարալըգ, տիլպալըգ, վէ հօվարտալըգ ճիհէթլէրինէ իպրազը մէհարէթ ֆտիպ տէ, հէր քէսի կիւլտիւրէպլիմէք, վէ ալէլխուսուս էրքէքլէր, զաթէն կիւլմէեի վէ էյլէնմէեի աշուրի մէրթէպէ սէվմէքտէ պուլունան գարբլարա քէնտիլէրինի սէվտիրմէք, վէ եախօտ ենէ՛ գատարտա շագաճը... վէ սէվիմլի... պիր զաթ տը... պիր ճէնթլմէն տիր...» տէտիրթիպ տէ իֆթիխար իլէմէք իչին, եըլ պաշա գատար, էնվայի ըէզիլճէ լագըրտըլար, թավըլար, հարէքէթլէր վէ գրեաֆէթլէր տիւշինիպ իճատ վէ թաալիմ իթմէքտէ տիրլէր. վէ պունլարընը քեաֆիֆէսինի տէ, կիւեա «ազգասիրաբար» մէկզիւր պալօլարա պիր բարլագլըգ վիրմէք իչին եարմագտա իմիշլէր. մէքթէպ վէ մէտրէսէճէ տէրքեար օլան զայրէթլէրինտէն վէ մուհապէթլէրինտէն նաչի իճրա իթմէքտէ իմիշլէր, վէ թա թէմէլի, պու եօլտա ըէզալէթ թաշլարընտան իպարէթ պունլան պիր հասըլաթ պինասը սաեէ սինտէ գայրբլան մէքթէպլէրտէն տէ, միլլէթիմիզ խայր ու մուհասսէնա՛թ կէօրէճէք իմիշ, իլերո՛ կիտէճէք իմիշ. նէ՞ տէրսինիզ, էֆէնտիլէր վէ գատընլար, էօյլէ պիր խայր ու մուհասսէնաթա ինանապլմէ՞ր միսինիզ, ագլընըզ, ֆիքրինիզ, զալպինիզ, վէ չան ու շերէֆ վէ նամուսունուզ պունլարը պիլէրէք վէ իսթէեէրէք գապուլ իտէպիլի՞ր մի։

(Տեւմ)

ԼԻԹԱՅԻՖ

Սաֆտէրուն տէլիգանլընդն պիրի կիտէր պիր Փափասա խոսսովանանք օլուր, խիթամընտա՝ Տէր պապա աէր, սիզէ պիր «Պատարագի» վիրմէք նիյէթինտէեիմ ամա, պիզիմ բէտէր Պաղտատտա վէֆաթ իթմիշ սիր, պէն պուրտա օնուն ճանը իչին զէքեաթ վէրիրսէմ, աճապա լուհունճա պիր ֆեխտէյի մուճիպ օլո՞ւրմու։

Փափազ պու սիվալէ սաեթէ պիր հիտտէթլէ, ճէվապ օլարագ տէտի։

— Պէհէյ պապա՛ն ճանընա... պէնիմլէ էյլէնի՞եօրմուսուն։

— Տէրպապա պիզ պիր շէյ տիր ոսլտուգ, բահմէթլի պապամըն ճանընա սէօյմէեէ նէ՞ հագգընդն վար։

— Նէեէ հիտտէթլէնիեօրսուն, Պաղտատտա էօլէն պապանդն ճանընա՝ քիւֆիւրիւն թէէսիրինէ խնանընեօրսունտա, էտէճէք տուամընդ թէէսիրինէ նէեէ՞ ինանմաեօրսուն, ճէվապ վիրմիշ տիր։

* * *

Իքի արգատաշ տօսթլարընտան պիրինին խանէսինէ պիր ագշամ միսաֆիր օլուրլար, խանէ սահիպի պու իքի արգատաշլարը ախլէագլարընը թէճրիպէ իթմէք իչուն, եէկտիկէրինտէն կիզլի սօրար «Եահու պիրատէր, արգատաշընն նէ՞ ախլէագտա ատամ տըր»։

— Պըրագ էֆէնտիմ, էշէյին պիրի տիր տէր։

Տիկէրինէ սօրտուղունտա իսէ,

— Տօղրուսունու իսթէրսէն ալշագ քէօրէեին պիրի տիր ճէվապընը ալը։

Ագշամ թաամընտա պու իքի պէտէպան արգատաշլար, թաամ սօֆրասը իւզէրինտէ պիր պէտեիք թապագ տօլու. քէմիք իլէ պիր պէտեիք թապագտա եինէ տօլու սաման կէօրտիւքլէրինտէն, ֆէվգէլատէ թէաճճիւպ՝իլէ խանէ սահիպինէ սօրտուլար։

— Էֆէնտի, պու նէ՞, եէմէեիմիզ պունլա՞ր մը։

— Նէ թէաճճիւպ իտէեօրսունուզ, տէտի խանէ սահիպի, պիր գուսուրտա պուլունմաեըմ տէեի հէր իքինիզին ախլէագընը սօրտում վէ օնա կէօրէ թաամ հազըրլաթտըմ։

Ինչպու քիւլարճա թէքտիրտէն, իքի պէտէպանլար, իպրազ իթմիշ օլտուգլարը պէտխուսլուգլարընտան նատիմ օլարագ մահճուզա դալտըլար։

ՏԱԹԵՒ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ինչի սանճաղը միւթէսարրըֆլարը Մէրսին միւթէսարրըֆը սատ. Պէհէրի բաշա հազրինէ.

Մէրսին սանճաղը միւթէսարրըֆլարը, Ինչի միւթէսարրըֆը իզզ. Մուսթաֆա պէյէ,

Սէլանիք վիճուհունտան վէ Ղազի Էվրէնոս պէյ զատէլէրտէն ցատ. Սէլիմ բաշաեա, ֆախրի օլարագ Շէհր Էմանէթի մէճլիսի իտարէսի ազալըզը,

Թրապիզոն վիլայէթինտէ Թէրմէ գազասը գայմագամլըզը, Քէսկիմ գազասը գայմագամը Մէհէմմէտ Լութֆի էֆ. եէ,

Քէսկիմ գազասը գայմագամլըզը կէօրէլէ գայմագամլըզընտան մունֆասել Մուսթաֆա Ֆէհմի էֆ. եէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՆԻՇԱՆ

Ֆրանսա սէֆարէթի պաշ քեաթիպի Մ. Պուրկարէլէեէ Շինճի Մէճիտի,

Տէրսաատէթ Իրան սէֆարէթի քեաթիպլէրինտէն Միրզա Սատըգ խանա Յիւնճիւ Օսմանի,

Իզմիտ ֆապրիգայի Հիւմայունի միւտիրի Միրալայ Իզզ. Մուհիէտտին պէյէ, մէշհուտ օլան մէսալիի մէմուհէսինէ միւքեաֆաթէն Յիւնճիւ ըիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը իհսան պուրուլմուշ տուր։

* * *

ԹԱՍՀԻՀ

Ցիւնքի նիւսխէսիզին թէվճիհաթ գըսմընտա, Ինեեէ էշրաֆընտան եազըլմըշ օլմաղլա, մաէլիթիզար թասհիհ օլունուր։

ՍԱՐՏԱՖԻՇԵԼ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՂԸ

1891 Դեկտ. 5, գաթ 5

Լսհ. Ում. միւպէտտէլէ. սէրի Ճ

Տիւն ագշամ գափանը.	19	36
Պու սապահ աշըլտը...	20	1
Էն եիւքսէք Ֆիւեաթ..	19	39½
Էն աշաղը Ֆիյաթ....	19	36
Սէրի Ա. .... Ի. Լ.	44	⅛
» Պէ .... » »	25	⅝
» Սէ .... » »	18	¼
Թահվիլաթը Օսմանիյէ. »	76	32
Էն եիւքսէք Ֆիւեաթ..	76	18
Էն աշաղը Ֆիւեաթ...	75	38
Թասֆիյէ.....		22
Շըմէնտըֆէր.... Ֆր.		65
Օպլիգասիօն Թրամ. գ. ք. Ֆր.		498
Իսթիլանճ 8 կիւնէ. Լ. Օ.		300
» 1 այա »		500

Գանգա ըէբօրու. Ռ...

Օսմանիյէ » Ռէբօր

Շըմէնտըֆէր » ... Տէբօր

ԱԳԻՒՕՆԼԱՐ

Իսթանպօլ պանգասը	Ի. Լ.	4	32
Սօսիէթէ ժէնէրալ..	»	4	27
» Օթ. չանժ է վալէօր	»	4	27
Գրէտի ժէնէրալ օթօմ. Լ. Օ.		8	12
Թրամվայ.....	ա	6	5
Ըէժի.....	գ. ք.	15	

ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ

Իսթիգրազ 5%	Ֆր.	392	50
» 4%	»		
Պանգ Նասիօնալ....	»	425	
Լօրիօմ.....	»	125	

ԱԳՃԷ ՖԻՆԱԹԼԱՐԸ

Օսմ. վիր. 100 ղշ. տան Ղշ. Փշ.		
Սիմ մէճիտիյէ.....	107	30
Մէթալիք.....	98	
Պէշիք.....	102	
Սլթիրդ.....	102	20
Ինկիլիզ լիրասը.....	109	38
Ֆրանսըզ » ....գ	87	12
Գոլ.....	90	
Գարպօն գաեիմէսի...	9	30

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրաե.....	109	12½
Փարիս.....	23	
Ֆրանգ.....		
Ֆիօրէն.....	10	72
Մարգ		

ԻԼԱՆ

ՏՕԳԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Թէտավիի խուսուսի, իլէթի էֆրէնտիէ, վէ ալէաթը թէնասիւլթէեէ ճաեիր. Գալաթատա քէօբրիւ պաշը, Նիմէրո 5։

Դում-Դարու խարիճինտէ էրմէնի քիլիսէսի եագընընտա վագը 23 Նիմէրօլու մաղազատա ալէա, թէմիզ վէ գուրու բըրնալ քէօմիւրիւ սաթըլմագտէ օլուպ, իշթիրասընա միւսարաֆթ իտէն զաթլարընդ, հէր ճիհէթլէ մէմնուն գընընաճագլարը իլան օլունուր։

10 8